

Laidiens: 01.07.2005., Nr. 102

Ministru kabineta noteikumi Nr.455

Rīgā 2005.gada 28.jūnijā (prot. Nr.37 11.§)

Kārtība, kādā tiek veikta mērīšanas līdzekļu tipa apstiprināšana, pirmreizējā verificēšana un tirgus uzraudzība

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par mērījumu vienotību" 6.panta otro daļu,
9.panta 4.¹ daļu un likuma "Par atbilstības novērtēšanu" 7.panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu metroloģiskās kontroles (tipa apstiprināšanas un pirmreizējās verificēšanas) kārtību;

1.2. kārtību, kādā veicama valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu tirgus uzraudzība.

2. Noteikumi attiecas uz mērīšanas līdzekļiem, mērīšanas līdzekļu sastāvdaļām, papildu ierīcēm un mēriekārtām, bet neattiecas uz šādiem mērīšanas līdzekļiem:

2.1. neautomātiskie svāri;

2.2. ūdens patēriņa skaitītāji;

2.3. gāzes patēriņa skaitītāji un korektori;

2.4. elektroenerģijas skaitītāji;

2.5. siltumenerģijas skaitītāji;

2.6. šķidrumu (izņemot ūdeni) mērsistēmas;

2.7. automātiskie svāri (izņemot automātiskos autotransporta svarus);

2.8. taksometra skaitītāji;

2.9. materiālie mēri (garuma mērīšanai un dzērienu daudzuma mērīšanai tirdzniecībā);

2.10. dimensionālie mērīšanas līdzekļi;

2.11. izplūdes gāzu analizatori.

3. Iekšējā tirgū ievieto mērīšanas līdzekļus, kas atbilst normatīvajos aktos par metroloģisko kontroli noteiktajām prasībām, kuras ietver Eiropas Savienībā noteiktās vienotās metroloģiskās prasības mērīšanas līdzekļiem. Nacionālajā tirgū ievieto mērīšanas līdzekļus, kas atbilst normatīvajos aktos par metroloģisko kontroli noteiktajām

metroloģiskajām prasībām. Metroloģisko prasību ievērošanu pirms mērīšanas līdzekļu ievietošanas tirgū nodrošina mērīšanas līdzekļu tipa apstiprināšana (turpmāk — tipa apstiprināšana), ko apliecina tipa apstiprinājuma sertifikāts, un tipa apstiprinājuma zīme. Metroloģisko prasību ievērošanu, nododot mērīšanas līdzekļus lietošanā, nodrošina mērīšanas līdzekļu pirmreizējā verificēšana (turpmāk — pirmreizējā verificēšana), ko apliecina pirmreizējās verificēšanas atzīme. Tipa apstiprināšanas un pirmreizējās verificēšanas procedūras noteiktas šo noteikumu 1. un 2.pielikumā.

4. Mērīšanas līdzekļiem tiek veikta nacionālā un Eiropas Ekonomiskās Kopienas (turpmāk — EEK) tipa apstiprināšana, kā arī nacionālā un EEK pirmreizējā verificēšana. Mērīšanas līdzekļiem, kuriem Eiropas Savienībā noteiktas vienotas metroloģiskās prasības, veic EEK tipa apstiprināšanu un EEK pirmreizējo verificēšanu. Mērīšanas līdzekļus, kuriem veiktas minētās pārbaudes un kuri marķēti ar EEK tipa apstiprināšanas zīmi un kuriem uzlikta EEK pirmreizējās verificēšanas atzīme, ievieto iekšējā tirgū un nodod lietošanā.

5. Tipa apstiprināšanu un pirmreizējo verificēšanu veic valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs” (turpmāk — centrs) un institūcijas, par kuru akreditāciju Ekonomikas ministrija publicējusi paziņojumu laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” (turpmāk — sertifikācijas institūcija).

6. Latvijas sertifikācijas institūcijas ir akreditētas valsts aģentūrā “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” atbilstoši standartam LVSEN45011:2004 “Galvenie kritēriji dažāda veida institūcijām, kas nodarbojas ar produkta sertifikācijas sistēmām” un ir apdrošinājušas civiltiesisko atbildību.

7. Prasības mērīšanas līdzekļiem, tos ievietojot tirgū (turpmāk — metroloģiskās prasības), noteiktas normatīvajos aktos konkrētajiem mērīšanas līdzekļiem.

8. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” adaptējamo standartu sarakstu.

9. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” iesniedz publicēšanai laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” piemērojamo standartu sarakstu — to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus piemēro metroloģisko prasību izpildei. Centrs iesniedz publicēšanai laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” Starptautiskās reglamentētās metroloģijas organizācijas dokumentu sarakstu, kurus piemēro metroloģisko prasību izpildei.

10. Metroloģisko prasību izpildi apliecina atbilstoši šajos noteikumos noteiktajai tipa apstiprināšanas un pirmreizējās verificēšanas kārtībai.

11. Sertifikācijas institūcijas lēmumu var apstrīdēt atbilstoši likuma “Par atbilstības novērtēšanu” 15.pantam.

II. Tipa apstiprināšana

12. Tipa apstiprinājums ir priekšnosacījums pirmreizējai verificēšanai. Ja saskaņā ar metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem pirmreizējā verificēšana nav nepieciešama, ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis pēc tipa apstiprināšanas ievieto mērīšanas līdzekļus tirgū vai nodod lietošanai. Ja saskaņā ar metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem tipa apstiprināšana nav nepieciešama, veic pirmreizējo verificēšanu.

13. Iesniegumu par tipa apstiprināšanu ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis (turpmāk — iesniedzējs) rakstiski iesniedz tikai vienā sertifikācijas institūcijā.

14. Ja mērīšanas līdzekļu tips atbilst metroloģiskajām prasībām, sertifikācijas institūcija izsniedz nacionālo tipa apstiprinājuma sertifikātu vai EEK tipa apstiprinājuma sertifikātu.

15. Nacionālo tipa apstiprinājuma sertifikātu izsniedz uz trim gadiem. EEK tipa apstiprinājuma sertifikātu izsniedz uz 10 gadiem. Tipa apstiprinājuma sertifikāta derīguma termiņu var atkārtoti pagarināt uz iepriekšējā termiņa laiku. Iesniedzējs nodrošina, lai katram mērīšanas līdzeklim tiktu uzlikta tipa apstiprinājuma zīme, kas apliecina tā atbilstību apstiprinātajam tipam un ir norādīta tipa apstiprinājuma sertifikātā.

16. Ja mērīšanas līdzekļu tips neatbilst metroloģiskajām prasībām, sertifikācijas institūcija atsaka izsniegt tipa apstiprinājuma sertifikātu.

17. Par ražotāja veiktajām mērīšanas līdzekļu izmaiņām vai papildinājumiem iesniedzējs rakstiski informē sertifikācijas institūciju, kura izsniegusi tipa apstiprinājuma sertifikātu.

18. Sertifikācijas institūcija pārbauda, kā attiecīgās izmaiņas ietekmē mērīšanas līdzekļu tipu. Ja ražotāja veiktās izmaiņas ietekmē apstiprinātā tipa mērīšanas līdzekļu mērījumu rezultātus vai mērīšanas līdzekļiem noteiktos lietošanas nosacījumus, attiecīgā sertifikācijas institūcija izsniedz tipa apstiprinājuma sertifikāta papildinājumu. Ja mērīšanas līdzeklim veiktas būtiskas izmaiņas (piemēram, izmainīta konstrukcija, metroloģiskie raksturojumi, materiāls), sertifikācijas institūcija izsniedz jaunu tipa apstiprinājuma sertifikātu.

19. Papildu ierīcēm EEK tipa apstiprinājuma sertifikātā nosaka:

19.1. mērīšanas līdzekļu tipus, kuros iekļauj attiecīgās papildu ierīces vai kuros ar tām aprīko;

19.2. vispārīgos nosacījumus mērīšanas līdzekļu darbībai.

20. Ja sertifikācijas institūcija nepagarina tipa apstiprinājuma sertifikāta derīguma termiņu, mērīšanas līdzekļiem, kuri ir nodoti lietošanai līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām, tipa apstiprinājums ir spēkā.

21. Veicot EEK tipa apstiprināšanu mērīšanas līdzekļiem, kuros izmantotas jaunas tehnoloģijas, kas nav paredzētas metroloģiskajās prasībās, sertifikācijas institūcija pēc konsultēšanās ar citām Eiropas Savienības dalībvalstu sertifikācijas institūcijām izsniedz EEK tipa apstiprinājuma sertifikātu ar ierobežotu darbību. Sertifikātā var noteikt:

21.1. mērīšanas līdzekļu skaita ierobežojumus;

21.2. pienākumu iesniedzējam rakstiski informēt sertifikācijas institūciju par visām mērīšanas līdzekļu uzstādīšanas vietām;

21.3. mērīšanas līdzekļu lietošanas ierobežojumus;

21.4. īpašus ierobežojumus papildu ierīcēm.

22. EEK tipa apstiprinājuma sertifikātu ar ierobežotu darbību izsniedz uz diviem gadiem.

23. Uz mērīšanas līdzekļiem, kuri atbilst metroloģiskajām prasībām un kuriem nav nepieciešams EEK tipa apstiprinājums, ražotājs uzliek šo noteikumu 1.pielikuma 22.punktā noteikto atzīmi.

24. Sertifikācijas institūcija, kura ir apstiprinājusi tipu, var anulēt tipa apstiprinājuma sertifikātu šādos gadījumos:

24.1. mērīšanas līdzekļi neatbilst apstiprinātajam tipam vai metroloģiskajām prasībām;

24.2. netiek izpildītas tipa apstiprinājuma sertifikātā un šo noteikumu 21.punktā noteiktās prasības;

24.3. tipa apstiprinājuma sertifikāts izsniegts nepamatoti;

24.4. atbilstoši apstiprinātajam tipam ražotu mērīšanas līdzekļu darbībā atklājas tipam raksturīgi defekti, kuru dēļ mērīšanas līdzeklis ir nederīgs paredzētajam lietojumam.

25. Pēc tipa apstiprinājuma sertifikāta anulēšanas attiecīgo mēřšanas līdzekļu ievietošana tirgū un nodošana lietošanai ir aizliegta. Sertifikācijas institūcija par EEK tipa apstiprinājuma atcelšanu informē Ekonomikas ministriju. Ekonomikas ministrija informē Eiropas Komisiju un Eiropas Savienības dalībvalstu oficiālās pārstāvniecības.

III. Pirmreizējā verificēšana

26. Pirmreizējā verificēšana ir jauna mēřšanas līdzekļa novērtēšana atbilstoši apstiprinātajam tipam vai metroloģiskajām prasībām.

27. Pirmreizējo verificēšanu var veikt, izmantojot validētās metodes, kas nav noteiktas metroloģiskajās prasībās.

28. Veicot pirmreizējo verificēšanu, sertifikācijas institūcija:

28.1. pārlicinās, vai mēřšanas līdzeklim ir veikta tipa apstiprināšana un uzlikta tipa apstiprinājuma zīme;

28.2. nosaka, vai mēřšanas līdzeklis atbilst apstiprinātajam tipam;

28.3. ja mēřšanas līdzeklim nav nepieciešams tipa apstiprinājums, pārbauda, vai tas atbilst mēřšanas līdzekļa raksturojumam un metroloģiskajās prasībās noteiktajiem tehniskās uzbūves un darbības nosacījumiem;

28.4. novērtē mēřšanas līdzekļu metroloģisko raksturojumu un maksimāli pieļaujamo kļūdu atbilstoši metroloģiskajām prasībām;

28.5. pārbauda konstrukcijas atbilstību mēřšanas līdzekļa lietošanas nosacījumiem, marķējuma atbilstību un zīmogošanas vietas esību;

28.6. atbilstoši metroloģiskajām prasībām uzliek nacionālās pirmreizējās verificēšanas atzīmi vai EEK pirmreizējās verificēšanas atzīmi (2.pielikums).

29. Mēřšanas līdzekļus, kuriem ir uzlikta EEK pirmreizējās verificēšanas atzīme, ražotājs līdz nākamā gada beigām bez ierobežojumiem ievieto tirgū vai nodod lietošanai.

30. Uz mēřšanas līdzekļiem, kuriem nav nepieciešama EEK pirmreizējā verificēšana, ražotājs uzliek īpašu atzīmi atbilstoši šo noteikumu 1.pielikuma 23.punktam.

IV. Tirgus uzraudzība (metroloģiskā kontrole)

31. Valsts metroloģiskā inspekcija veic mēřšanas līdzekļu tirgus uzraudzību, nodrošinot, lai tirgū tiktu piedāvāti tikai tādi mēřšanas līdzekļi, kas atbilst metroloģiskajām prasībām un, atbilstoši uzstādīti, uzturēti un lietoti, neapdraud cilvēku veselību un dzīvību un nenodara zaudējumus videi.

32. Ja Valsts metroloģiskā inspekcija konstatē, ka mēřšanas līdzekļi neatbilst metroloģiskajām prasībām, tā veic normatīvajos aktos par metroloģisko kontroli noteiktos pasākumus, lai nepieļautu attiecīgo mēřšanas līdzekļu piedāvāšanu tirgū un lietošanu.

33. Ja Valsts metroloģiskā inspekcija konstatē, ka mēřšanas līdzeklis, kuram ir tipa apstiprinājuma zīme un pirmreizējās verificēšanas atzīme, pareizi lietots paredzētajiem mērķiem, tomēr rada draudus cilvēku veselībai un dzīvībai vai nodara zaudējumus videi, tā aptur attiecīgā mēřšanas līdzekļa piedāvāšanu tirgū, aizliedz tā lietošanu un nosūta mēřšanas līdzekļa ražotājam vai tā pilnvarotam pārstāvim pamatotu paziņojumu, kā arī informē Ekonomikas ministriju. Ekonomikas ministrija ziņo Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstu oficiālajām pārstāvniecībām par neatbilstības gadījumiem un veiktajiem pasākumiem.

34. Valsts metroloģiskā inspekcija veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu tāda mērīšanas līdzekļu marķējuma lietošanu, kuru varētu sajaukt ar EEK atzīmēm vai marķējumu.

35. Valsts metroloģiskās inspekcijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

V. Noslēguma jautājumi

36. Šo noteikumu 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.7., 2.8., 2.9., 2.10. un 2.11.apakšpunkts stājas spēkā ar 2006.gada 30.aprīli.

37. EEK tipa apstiprinājuma sertifikātu, kas piešķirts šajos noteikumos minētajā kārtībā un atbilstoši metroloģiskajām prasībām, pēc grozījumu izdarīšanas šajos noteikumos nevar pagarināt un papildināt.

38. Atkārtoti verificējot mērīšanas līdzekļus, maksimāli pieļaujamo kļūdu nosaka tādu pašu kā pirmreizējā verificēšanā. Normatīvajos aktos par metroloģisko kontroli, kas nosaka mērīšanas līdzekļu metroloģiskās prasības, mērīšanas līdzekļiem ekspluatācijā var noteikt lielāku kļūdu.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Padomes 1971.gada 26.jūlija Direktīvas 71/316/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu uz kopīgiem noteikumiem, ko piemēro mērīšanas līdzekļiem un metroloģiskās kontroles metodēm;
- 2) Eiropas Padomes 1972.gada 19.decembra Direktīvas 72/427/EEK, ar ko groza Direktīvu 71/316/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu uz kopīgiem noteikumiem, ko piemēro mērīšanas līdzekļiem un metroloģiskās kontroles metodēm;
- 3) Eiropas Padomes 1983.gada 26.oktobra Direktīvas 83/575/EEK, ar ko groza Direktīvu 71/316/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu uz kopīgiem noteikumiem, ko piemēro mērīšanas līdzekļiem un metroloģiskās kontroles metodēm;
- 4) Eiropas Padomes 1987.gada 25.jūnija Direktīvas 87/354/EEK, ar ko groza noteiktas direktīvas par dalībvalstu likumu par rūpnieciskiem ražojumiem tuvināšanu attiecībā uz dalībvalstu atšķirības zīmēm;
- 5) Eiropas Padomes 1987.gada 25.jūnija Direktīvas 87/355/EKK, ar ko groza Direktīvu 71/316/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu uz kopīgiem noteikumiem, ko piemēro mērīšanas līdzekļiem un metroloģiskās kontroles metodēm;
- 6) Eiropas Padomes 1988.gada 21.decembra Direktīvas 88/665/EEK, ar ko groza dažas direktīvas par dalībvalstu likumu tuvināšanu, ja šajās direktīvās ir noteikums, ka apstiprinājumi un sertifikāti publicējami "Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī".

Ministru prezidents A.Kalvītis

Ekonomikas ministrs A.K.Kariņš

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2005.gada 2.jūliju.

1.pielikums

Ministru kabineta

2005.gada 28.jūnija noteikumiem Nr.455